

Prof. zw. dr hab. inż. Andrzej Ryżyński

Andrzej Ryżyński urodził się w 1926 r. W okresie przedwojennym oraz przez większą część okresu okupacji niemieckiej przebywał w Poznaniu. W latach 1940-1943 pracował jako laborant w Rolniczej Stacji Doświadczalnej Gleboznawstwa. W czasie okupacji, w ramach służby harcerskiej, brał udział w tajnym nauczaniu polskich dzieci pozbawionych szkół. Na początku 1944 r. został wywieziony na roboty do Niemiec, gdzie do końca wojny pracował jako robotnik przy ziemnych pracach fortyfikacyjnych.

Po wyzwoleniu uczęszczał do Gimnazjum i Liceum im. Jana Kantego w Poznaniu, gdzie w 1947 r. zdał egzamin maturalny. W latach 1947-1950 studiował na Wydziale Inżynierii Lądowo-Wodnej Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu, a w latach 1952-1954 na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Gdańskiej, gdzie w 1954 r. uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera budownictwa. Po studiach pracował jako projektant i główny konstruktor.

Pracę zawodową w budownictwie lądowym rozpoczął w 1949 r. jako technik w Oddziale Inżynierijnym ówczesnego Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego, gdzie pracował do 1951 r. W latach 1952-1954 pracował jako projektant konstrukcji inżynierskich w Biurze Projektów Inwestycyjnych w Gdańsku, a w latach 1955-1962 kolejno jako projektant, weryfikator i główny konstruktor w Przedsiębiorstwie Projektowania i Budowy Zakładów Przemysłu Metalowego w Poznaniu. W latach 1976-1988 współpracował z Poznańskim Przedsiębiorstwem Robót Drogowych jako główny specjalista ds. budowli inżynierskich, drogowych i lotniskowych.

Od 1954 do 1996 r. był związany zawodowo z Politechniką Poznańską, w której przeszedł pełną ścieżkę awansu naukowego. W 1963 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a w 1965 r. – stopień doktora habilitowanego. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1973 r., a w 1980 r. – tytuł profesora zwyczajnego. Pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji. W latach 1966-1970 był kierownikiem Katedry Dróg i Mostów, a w latach 1970-1976 zastępcą dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej. W 1976 r. objął stanowisko dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej, które piastował do 1987 r. W latach 1977-1981 był dziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego. Od 1985 r., przez dwie kadencje, czyli do 1990 r., był rektorem Politechniki Poznańskiej. Od 1991 do 1996 r., do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego, kierował Zakładem Budowy Mostów.

Profesor Andrzej Ryżyński był aktywnym członkiem wielu organizacji i stowarzyszeń naukowych i naukowo-technicznych, z których najważniejsze to: Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN (1972-2002), Sekcja Konstrukcji Betonowych KILiW PAN (1966-2002), Sekcja Inżynierii Komunikacyjnej KILiW PAN (1966-2002), Komisja Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Oddziału PAN w Poznaniu (od 1996 r.), Międzynarodowa Unia Laboratoriów, Materiałów i Konstrukcji, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Budownictwa, Naczelna Organizacja Techniczna. Był założycielem i pierwszym przewodniczącym Związku Mostowców RP.

Za osiągnięcia w działalności naukowej i organizacyjnej otrzymał między innymi Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (1990 r.), Medal Edukacji Narodowej (1984 r.) oraz odznakę Związku Nauczycielstwa Polskiego Za Tajne Nauczanie (1986 r.).

Oprócz wyżej wymienionych odznaczeń otrzymał wiele nagród, między innymi miasta Poznania w dziedzinie nauki (1974 r.), Ministra Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

(1974 r.), Województwa Poznańskiego w dziedzinie nauki (1984 r.), Naczelnej Organizacji Technicznej pierwszego stopnia (1980 r.), Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1973, 1978, 1981, 1983 r.), Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1985, 1987 r.), Ministra Edukacji Narodowej (1988, 1989 r.) oraz godność „Zasłużony Profesor Politechniki Poznańskiej” (2015 r.).

Profesor Andrzej Ryżyński był autorem lub współautorem około 150 publikacji na temat stanów granicznych nośności i użytkowania mostów betonowych. Na szczególne wyróżnienie zasługują książki: „Nośność graniczna żelbetowych belek ciągłych obciążonych obciążeniem ruchomym”, „Stany graniczne użytkowania mostów betonowych”, „Badania konstrukcji mostowych”, „Mosty stalowe” (współautor) oraz „750 lat poznańskich mostów”.

Ważny obszar działalności i osiągnięć prof. Andrzeja Ryżyńskiego stanowią projekty i realizacje inwestycji. Należy tutaj wymienić projekty i weryfikacje projektów mostów, w tym między innymi mostu Chrobrego w Poznaniu, mostu Mieszka I w Poznaniu, wiaduktu Kaponiera w Poznaniu, wiaduktu w Antoninku, mostów w Pile, Śremie, Szczecinie, Toruniu i Płocku.

Profesor Andrzej Ryżyński wypromował 13 doktorów, przygotował 32 recenzje rozpraw doktorskich, 14 recenzji w przewodach i postępowaniach habilitacyjnych, recenzje 13 wniosków o nadanie tytułu profesora, 6 wniosków o powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego, 2 opinie o nadanie godności doktora honoris causa.

Profesor Andrzej Ryżyński zmarł 4 kwietnia 2017 r.